

Palócok világtalálkozója először a Felvidéken

Harmadszori nekifutásra végre megrendezésre került a VII. Palóc Világtalálkozó, először a Felvidéken. A világtalálkozó augusztus 5-7. között valósult meg Ipolyszécsénykén, a Nagykürtösi járás alig több mint 300 lelket számláló kis falujában, a Csemadok Nagykürtösi Területi Választmánya, Ipolyszécsénykei Alapszervezete és a település önkormányzata, valamint a Tar Lőrinc Baráti Kör, mint a találkozó megálmodója, szervezésében. Ilyen nagy eseményt összefogás és támogatók nélkül elképzelhetetlen megrendezni, de- most csak a település lakosait és a magyar Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkársága hathatós segítségét emelném ki, melyek nagymértékben hozzájárultak a rendezvény sikeréhez.

A rendezvény ideje alatt összesen 855-en szerepeltek, a három nap alatt, nyilvántartásunk szerint, legkevesebb hatezer ember fordult meg a világtalálkozón.

A háromnapos eseménysorozatot felvezető programok előzték meg. Ilyen volt a Palóc Ételek Fesztiválja Kőkesziben, amelyen 17 főzőcsapat vett részt. A látogatók a délutáni kulturális programokon is jól érezhették magukat. Közvetlenül a világtalálkozó előtt Csáky Pál, a palócföldi Kóvárról származó politikus, közíró, egykori parlamenti képviselő, miniszterelnök-helyettes a Penge élén, valamint a Büszkeség és harag című kötetei kerültek bemutatásra Balassagyarmaton, Ipolyságon, Nagycsalomján és Ipolynyéken, melyeken az író könyveket is ajándékozott.

A rendezvény nyitónapján, augusztus 5-én Ipolynyéken, a területi választmány székhelyének udvarán közösen a Csemadok Ipolynyéki Alapszervezetének tagjaival emlékfát ültettünk, hogy legyen minek az árnyékában emlékeznünk és emlékeztetnünk, hogy aki fát ültet, annak van jelene és jövője is. A rendezvény Ipolyszécsénykén, a Liphay-kastély udvarán folytatódott, ahol átadásra került Hrubík Béla, a Csemadok egykori elnöke által faragott mives és mutatós emlékoszlop. A leleplezés után a műkészítője osztotta meg gondolatait az oszlopra faragott motívumok jelentésével, üzenetével, a hagyományokhoz és a történelemhez köthető jegyeivel. Délután két program is megvalósult. Az első, egy a palócokról szóló nemzetközi konferencia A jó palócok földjén

címmel, kilenc előadó közreműködésével. A másik program a Kékpántlika népdaléneklési, népzenei, mese- és versmondó verseny volt. A szakmai zsűri tizenkilenc díjat osztott ki különböző kategóriákban. Este 18 órai kezdettel Molnár Levente fotóművész mutatta be Keresztút című kiállítását a római katolikus templomban. A fotóművész keresztutat ábrázoló, 2019-ben felszentelt fotográfiái Jézus Krisztus szenvedéstörténetét elevenítik fel élő személyek jelenlétével. Felvidék Kálváriája emlékoszlopokon – ezt a címet adtuk annak a kiállításnak, amely a templomkertben volt felállítva az ipolyszakállosi Gasparik Kálmán jóvoltából. Ez a kiállítás még sehol nem került bemutatásra. Összességében a felvidéki, második világháború utáni, az itteni magyarság által megélt nehéz történelmi pillanatokat, eseményeket, keresztútját mutatja be. Ezek mellett a Magyar keresztút is bemutatásra került, ennek énekei a népi énektárból valók. A szervezők itt is az összetartozás fontosságát hangsúlyozták azáltal, hogy minden állomás elmondására más-más település képviselőjét kérték fel. A péntek esti program a Madách-színpad előtt zárult Vesztergám Miklós tárogatóművész dallamaival (aki majd minden programon, kiállítás-megnyitón stb. szerepelt) kezdődött, majd Básti János magyarnóta-énekest Skamla József zenetanár kísérte harmonikával. Szerepeltek még Bukovics János mesemondó, a kupuszinai kultúrcsoport. Az est fénypontja Ónodi Krisztofer és Máté tüzes-ostoros bemutatója volt, a Palóc virtus.

A szombati nap a főzőverseny elindításával kezdődött, amelyre 11 csapat nevezett be palóc ételek készítésével. A zsűri Nagy Zsófia és Czákó Zoltánné elnökök vezetése alatt három díjat és egy különdíjat osztottak ki. A világtalálkozó hivatalos megnyitója előtt megérkezett az ipolybalogi Szent Koronamásolat, és elfoglalta méltó helyét a kastély nagy kiállítótermében, melyben a Himnusz és a Szózat festményei tündököltek. Közben a Mikszáth-színpadon elkezdődött a VII. Palóc Világtalálkozó hivatalos megnyitója. A fő szervezők és a vendégek beszédei után Bárdos Gyula, a Csemadok országos elnöke, a találkozó védnöke hivatalosan megnyitotta nyilvánította a találkozót. Mivel Potápi Árpád János, a Magyar Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkára, a világtalálkozó fővédnöke nem tudott jelen lenni, üdvözlő levelét Neszméri Tünde, a Csemadok országos elnökségének tagja, a találkozó egyik műsorvezetője olvasta fel. Ezután a világtalálkozó minden helyszínén elkezdődtek a kulturális és egyéb programok. Dél körül került sor a Szeder Fábián Életműdíjak átadására. Ez alkalommal ezt négyen vehették át: Berzeviczy-Fehér Jánosné, Sasvári János (Magyarországról) és Lőrincz Sarolta Aranka, valamint Bodzsár Gyula (Csemadok-tagok a Felvidékről), a palóc kultúra és hagyomány ápolása és továbbadása terén nyújtott kiemelkedő szakmai tevékenységükért.

Az idei Palóc Világtalálkozó igen gazdag volt kiállítások tekintetében is.

Folytatás a 2. oldalon!

Folytatás az 1. oldalról!

Az ünnepélyes megnyitó után került sor a kiállítások megnyitójára az ipolybalogi Szent Korona hiteles másolata jelenlétében az egyik legszebb kiállítási anyag, a Himnusz, a Szózat és a székely himnusz szerzője, Orgoványi Anikó festőművész, költő bemutatkozása mellett. További fontos kiállítási anyag volt még a Palócföld jeles szülöttjei című képképzőművészeti kiállítás, amely mintegy 80 palóc származású jeles személyiséget mutat be. Összesen 19 kiállítási anyagot tekinthettek meg az érdeklődők. A Madách-színpadon felléptek az irodalmi és művészeti társaságok tagjai, népművészek, hagyományőrzők, népviseleti bemutatók is voltak.

A világtalálkozó sokszínű műsorai között a gyerekek is megtalálhatták a számukra megfelelő, őket lekötő programokat (kézműves-foglalkozások, Ki mit tud?, meseszínpad előadásai, gyerekjátékok, labirintus, bűvös kocka, lovaglás, zenés-táncos interaktív mesejáték, víz alatti élővilágot bemutató kisfilm).

Nincs kulturális rendezvény kirakodóvásár nélkül. Jámbor Mónika a Palóc Kistermelői Piacér csoport vezetője és Szintai Ildikó népi iparművész szervezésében 22 kézműves és népi

iparművész állította fel sátrát a találkozó színhelyén, mutatta be és kínálta termékeit a résztvevőknek.

A Palóc lakodalmas forgatag csodálatos összeállítású színes, hangulatos felvonulás volt. A Varjos zenekar húzta a talpalávalót, a kelenyei menyecskek lakodalmas kosarából kínálták az enni-inni valót. A lakosok házaik előtt minden jóval megpakott asztalokkal, frissítőkkel és nagy-nagy szeretettel várták a lakodalmi menetet.

Az est további fénypontja az Ismerős Arcok zenekar koncertje volt. Elhangzottak régi nagy slágerek, de legújabb lemezük néhány slágergyanús száma is. Befejezőként és jellemzően a résztvevő sokaságra a Nélküled című sláger hangzott el. A szombati napot a Varjos zenekar táncháza zárta.

Vasárnap, a harmadik nap eseményei méltó befejezésévé váltak az egész rendezvénynek, mégpedig Ipolybalogon, együttműködve a helyi szervezőkkel. Az ünnepség megnyitója fél 10-kor kezdődött a Szent Erzsébet Parkban. Ezen részt vettek olyan rangos személyiségek, mint dr. Panyi Miklós stratégiai államtitkár, Czibalmosné Molnár Éva, a Nemzetpolitikai Államtitkárság főosztályvezetője, Bárdos Gyula, a Csemadok országos elnöke, Erdő Péter bíboros, esztergomi-budapesti érsek, aki megszentelte és felavatta Eszterházy János mellszobrát. A Kápolna-dombon ünnepélyes szentmisére került sor dr. Erdő Péter bíboros celebrálásával, számos rendű és rangú

papi méltóság közreműködésével. Az evangéliumi igehirdetés után beszédében köszöntötte a világtalálkozó résztvevőit is: „A közösségi összetartozás szép példája a VII. Palóc Világtalálkozó. Ennek résztvevőit nagy szeretettel köszöntöm, és kérem, tartsák meg és éljék meg hitüket abban a formában is, ahogyan őseinktől örököltük, de olyan módon, hogy érthető, vonzó, erős hitvallás legyen korunk számára is. Adja Isten, hogy az értékes emberi igyekezet és a gondviselésbe vetett bizalom erősítsen meg mindnyájunkat a mai időkben.” Ezek után átadott a helyi plébános úrnak Szent István csontjaiból egy kis ereklét. A szentmise befejeztével dr. Panyi Miklós mondott ünnepi beszédet, majd sor került a Szent Korona Emlékplakettek évente odaítélt

átadására, melyet az idén a Magyar Katolikus Egyház és Magyarország Kormánya kapott a felvidéki magyarságnak nyújtott mindennemű anyagi, szellemi és erkölcsi támogatásáért, amellyel elősegítette megújulásunkat és ezáltal megmaradásunkat.

Délután az ünnepi események a Kápolna-dombon folytatódtak. 14 órától a Palóc Világtalálkozó záróműsora következett, a kétórás kultúrműsor után nyilvánosan megköszöntük Czibalmosné Molnár Évának a képvisleti jelenlétet, a hathatós anyagi támogatást, majd a szervezők kérésére Bárdos Gyula, a Csemadok országos elnöke ünnepélyesen bezárta a VII. Palóc Világtalálkozót. Mindenkinek hála és köszönet, aki bármi módon hozzájárult a rendezvény megvalósításához. **BG**

Fábry Zoltán születésének 125. évfordulójára emlékeztünk Szepsiben és Stószon. A Csemadok örökös díszelnöke 1897-ben született. Most a Csemadok Országos Tanácsának megbízásából a Csemadok Szepsi Alapszervezete rendezte a megemlékezést. Ennek részeként került Szepsiben bemutatásra a Szlovákiai Magyar Kultúra Múzeuma által készített Fábry- emlékkiállítás, amelyet elsősorban a Csemadok szervezetek figyelmébe ajánlunk. Vándorkiállításnak készült ugyanis, és könnyen szállítható. Máté László Fábry hagyatéka című előadásában tette fel a kérdést: jól sáfárkodunk, sáfárkodtunk-e a stósi remete – elsősorban – szellemi örökségével. Előadása végén átadta Köteles László általános alelnöknek Fábry Zoltán 1956-1970 között Máriának küldött 270 levelét. Ezeket a Csemadok levéltárában a Fábry Zoltán hagyaték részeként a Fórum Intézet Bibliotheca Hungarica gyűjteményben helyeztük el. A rendezvény további előadói Szili Katalin, Bukovszky László és Réti Márton voltak. Szili Katalin leszögezte: Sorsunk közös a Kárpát-medencében. Ezt együtt kell felépíteni és megélni is. Bukovszky

László tanulságos előadásában, mely a népszámlálás eredményeit elemezte, elmondta: az eredmény tükör. Ha ezt a fiókba zárjuk, halálra ítéljük önmagunkat.

A résztvevők ezután megkoszorúzták Fábry Zoltán sírját a stósi temetőben, a látogatókhoz csatlakozó Rudolf Schuster volt köztársasági elnökkel közösen látogatást tettek a stósi Fábry-házban. **gi**

A Csemadok Galántai Területi Választmánya, Zsigárdi Alapszervezete és Zsigárd Község Önkormányzata ünnepi hangversenyt szervezett, melyen a szászországi Grossenhain–Reinersdorf férfikórus és az imelyi Fagyöngy Vegyes Éneklőcsoport lépett fel. Az ünnepi alkalomnak a zsigárdi református templom adott otthont.

A kórusokat és az egybegyűlteket Nt. Tóth Krisztián, a zsigárdi gyülekezet református lelkipásztora köszöntötte magyarul, Žiaček

Adrianna az alapiskola igazgatója és a gyülekezet kántora németül. Az igazgató röviden ismertette a gazdag múltra visszatekintő kórus történetét. A Grossenhain férfikar 1885-ben, a reinersdorfi pedig 1867-ben jött létre. A két énekkar 2004-ben egyesült. Mottójuk: „A zene hidat épít”. 1995-ben Roman Herzog német szövetségi elnök a kórusmuzsika népszerűsítéséért a kórust magas rangú kitüntetésben részesítette. Az énekkar művészeti vezetője 2015-től Jürgen Becker professzor. Repertoárjukban klasszikus és kortárs dalok, egyházi énekek és népdalok szerepelnek. A férfikar németül, magyarul, szlovákul és angolul énekelt.

Az imelyi Fagyöngy Vegyes Éneklőcsoport tagjai gyönyörű imelyi népviseletben léptek fel, magyar népdalokkal tették gazdagabbá az ünnepi alkalmat. A koncert végén együtt énekeltük el a magyar himnuszt, majd Baranyay Alajos polgármester, egyben a gyülekezet gondnoka, szeretetvendégségre invitálta az egybegyűlteket. Vidám hangulatban búcsúztunk, a Jóisten áldását kértük a kórusok további munkájára. Az ünnepi együttlét mindannyiunk lelki épülésére szolgáljon! **ŽA**

A Csemadok Vámosladányi Alapszervezetének szervezésében a helyi református templomban ünnepelték meg augusztus 19-én a vámosladányi és környékbeli magyarok az államalapítás és Szent István király ünnepét. Sál Attila elnök köszöntője után fohászt és igei köszöntőt mondott Nt. Icsó Sándor református lelkipásztor és Ft. Benčík Tibor katolikus plébános. Az ünnepi beszédet Köpöncei Péter, Palást község polgármestere, megyei képviselőjelölt tartotta. Zsákovics László énekes műsora és a Himnusz eléneklése után szeretetvendégséggel fejeződött be az ünnepség. **de**

Csemadok Kassai Városi Választmánya és a történelmi egyházak a kassai görögkatolikus székesegyházban emlékeztek meg államalapító Szent István királyról augusztus 20-án. Az ökumenikus istentisztelet Bohács Béla görögkatolikus püspöki helynök, Orémus Zoltán református esperes és Pásztor Zoltán római katolikus püspöki helynök szolgáltatták.

Ezek után a Csemadok szervezésében a Budapest Ragtime Band színvonalas koncertje következett, amelyen Dr. Hetey Ágota, Magyarország Kassai Főkonzulja és Rastislav Trnka, Kassa Megye elnöke köszöntötték a kassaiakat az ünnepen. **ha**

A Csemadok Tornaljai Választmánya 2022. augusztus 11-e és 14-e között vendégül látta a Budapest-Külső-Kelenföldi református gyülekezetének kórusát. A budapestiek a Csemadok Andante kórusával közösen léptek fel augusztus 14-én vasárnap a tornaljai református templomban. A magyarországi csoport pénteken és szombaton kirándulásokon vett rész, melynek keretében a helyi csemadokosokkal együtt tekintették meg Gömör csodáit. **TÁ**

A Csemadok Perbetei Alapszervezete a Rákóczi Szövetség társ-szervezésében Szent István királyra emlékezve ünnepséget tartott augusztus 20-án. Az ünnepi délután szentmisével kezdődött a Szentháromság-templomban. Ezt követően Főtisztelendő Mgr. Hutár Márk, perbetei plébániai kormányzó, valamint Nagytiszteletű ThDr. Erdélyi Zoltán református lelkipásztor megszentelte és megáldotta az új kenyeret, amelyet a Napraforgó Néptáncgyűttes kiscsoportjának tagjai kínáltak a résztvevőknek.

Az ünnepség a templom melletti Millenniumi parkban folytatódott Szent István király szobránál, amelyet 2015-ben készített Lebó Ferenc győri szobrászművész. Elsőként a Szózat hangzott el az Árvalányhaj Népdalkör előadásában, majd Lacza Anikó szavalta Reviczky Gyula: Szent István napján című költeményét. Dr. Petheő Attila, a Csemadok Komáromi Területi Választmányának elnöke beszédében kiemelte, hogy Szent István győzelmének köszönhetően elmondhatjuk, hogy „ma is létezzünk 15 millióan ezen a Földön, akik együtt gondolkodunk és érezzük azt, hogy összetartozunk.” Felhívta a figyelmet arra, hogy a mai furcsa világban olyan gondolkodás nyert teret, amely „értékrendjében csak az egyénen, csak az örömszerzésen és csak a fogyasztói társadalmon van a hangsúly, és a hitet, a közösséget megpróbálja elvetni. A mi konzervatív és magyar örökségünk teljesen más. Jelentőséget tulajdonít az Istennek, jelentőséget tulajdonít a nemzetnek, a közösségnek, a gyülekezetnek, a házasságnak és a családnak.” Hangsúlyozta, hogy a becsület „olyan érték, látásmód, amely 1000 éve megtart bennünket, ami a keresztény kultúrában, a magyar történelemben és a hagyományainkban gyökerezik.” Végül kitért arra is, mennyire

Fotó: Varga Tibor

A Csemadok Nyírágói Alapszervezete a Szövetség Nyírágói Helyi Szervezetével közösen Szent István királyra és az államalapításra emlékezve ünnepséget tartott augusztus 21-én, melynek keretén

belül sor került a Nagy Mátyás felsőpéli fafaragómester által készített turul emlékoszlop felavatására is. Ünnepi köszöntőt mondott Fekete Zoltán, Nyírágó polgármestere, megyei képviselőjelölt, az ünnepi szónoklatot Farkas Attila, Kéty polgármestere, megyei képviselőjelölt tartotta. A község óvodásainak és kisiskolásainak műsora után a helyi intézmények és szervezetek képviselői elhelyezték koszorúikat az emlékműnél. Az ünnep nemzeti imádságunk, a Himnusz közös eléneklésével fejeződött be. **de**

fontos, hogy „olyan emberek vezessenek bennünket, akik hitelesek és van tartásuk, akik stratégiában tudnak gondolkodni, mint Szent István király.” Az ünnepi szónok után az Árvalányhaj Népdalkör előadásában felhangzott az ősi moldvai népdal:

„Ó, Szent István dicsértéssél, /Menny és földön tiszteltéssél,
De főképpen nálunk ma, /Mint hazánk fő oszlopa.”

A községi önkormányzat nevében Zsitva Norbert polgármester koszorút helyezett el Szent István szobránál. Az egyházak, oktatási intézmények és társadalmi szervezetek képviselői is koszorúval emlékeztek államalkotó királyunkra. Tárnok Katalin, a Csemadok Perbetei Alapszervezete elnöke a Ki szívét osztja szét című dalt adta elő. Az ünnep nemzeti imádságunk, a Himnusz közös éneklésével zárult. Kísérőprogramként ezután az érdeklődők megtekinthették az egykori katolikus iskolában található állandó néprajzi kiállítást. **tk**

Rétén a Csemadok társszervezésében szervezték meg az István napi ünnepséget, amelyen az Immanuel – velünk az Isten! Ökumenikus Énekkar dalolt. Matus Jenő plébános

megáldotta az új kenyeret, Neszméri Tünde a Csemadok ifjúságért felelős elnökségi tagja ünnepi beszédében István király Intelmeit idézve kiemelte: „Légy becsületes, hogy szándékosan soha senkit gyalázzal ne illess.” – ha ma is eszerint vezetnék az országot politikusaink, sokkal kevesebb vita lenne, sokkal békésebben élhetnénk, sokkal nagyobb nyugalommal és barátsággal viseltetnénk egymás iránt. Fogadjuk meg intelmeit, nem csak királyi sarjaknak szól az, ha értelmezzük és átértékeljük, mi magunk is megtaláljuk azokat a tanácsokat, amik sikeresebbé tehetik közösségünket – hangzott el a beszédben. **fm**

A Csemadok Országos Tanácsa, Galántai Területi Választmánya és Deáki Alapszervezete, valamint Deáki Község Önkormányzata 2022. augusztus 20-án és 21-én rendezte meg a hagyományos ünnepséget.

A szombati rendezvényre a helyi művelődési ház nagytermében került sor. A helyiek nevében Jakócs Krisztina polgármester, a szervezők nevében pedig Görföl Jenő, a Csemadok országos titkára üdvözölte a megjelenteket. Az ünnepi eseményre érkezőket két nagyon szép kiállítás várta: az egyik a nádszegi magyarok életének tíz évét mutatta be 1938-tól 1948-ig. A kiállítás paneljein a Kettőtörténetek című helytörténeti munka egyes fejezetei, fotói voltak láthatók: a visszacsatolás napjai, a háborús évek, a fogság, a jogfosztottság és a meghurcoltatások eseményei. A másik kiállítás a Csemadok Deáki Alapszervezetének 70. évét mutatta be. Krónikák, plakátok, emléktárgyak, könyvek, díjak, oklevelek, fotók és újságcikkek sokasága szólt az ország egyik legnagyobb alapszervezetének évtizedeiről.

Az augusztus 21-i megemlékezés ökumenikus istentisztelettel vette kezdetét Mons. Tóth László

ló kanonok, érseki helynök és Nt. Édes Ákos deáki református lelkipásztor szolgálatával.

Tóth László prédikációjában kitért arra, 1022-ben, éppen ezer éve szentelték fel azt a templomot, amely ma is része a kéttornyú templomnak, s azóta hatalmak jöttek, mentek, tatár és török vész, faszizmus, kommunizmus sújtotta a magyarságot, de a kereszténység fennmaradt és a deáki templom még mindig várja a híveket.

A deáki templom István azon rendelete alapján épült, amely szerint minden tíz falu építsen egy templomot. A deáki templom ezer éve szolgálja a híveket, de mit jelenthet ez az ezer év ma? István elterjesztette népe körében a kereszténységet, gyarapította országát nemzete javára. Ma egyfajta bizonytalanság van

a világban. A kanonok szerint István király a bizonytalanság kezelésére is példát ad: bölcs vezetése arra tanít, ragaszkodjunk Istenhez és a magyarsághoz.

Nt. Édes Ákos deáki református lelkipásztor kiemelte: Istvánt szent királyként ünnepeljük, ugyanakkor ritkán hangzik el róla, hogy a magyarok apostola is volt – mondta a lelkész. Tudta, nemcsak a földi jólétet kell biztosítani népnek, hanem a lelki békét is. Rendeletei azt a célt szolgálták, hogy a kereszténység meggyökerezzen, és az ország fennmaradjon. A lelkész kifejtette, amely közösségbe Isten elhelyezett minket, azért kell dolgozni – ezt tette államalapító királyunk is.

Az istentisztelet után Németh Imre és Méry Rebeka, a Gaudium régizenei együttes szólis-

tái énekeltek. Az ünnepség az István király tiszteletére emelt emlékműnél folytatódott, ahol Márai Sándor Halotti beszéd című művét Baros Dániel adta elő, majd Bárdos Gyula, a Csemadok elnöke mondott beszédet. Bárdos Gyula beszédében kifejtette: minden embernek szüksége van olyan kapaszkodóra, amely mindennapjainkban ad támaszt vagy támpontot cselekvéseihez, fontos döntéseihez, hiszen emberi életünkben óráról órára kell helytállni, ami meghatározza életünket. Vannak, akik egy emberben lelnek kapaszkodót, de olyanok is, akik az emberiség nagy tanításában. Van kapaszkodónk: Szent István Intelmei is ilyenek. Első királyunk nemcsak új országot, új rendet is teremtett a Kárpát-medencében. Az Intelmek ma, a huszonegyedik században is aktuálisak, kapaszkodjunk abba, hogy türelmes, másokat tisztelő nemzetként maradjunk fent.

Az emlékbeszédet követte a koszorúzás, amely alatt a Csemadok Deáki Alapszervezete mellett működő Nefelejcs Énekkar énekelt. A megemlékezés nemzeti imánk eléneklésével ért véget. **SZF, NT**

A Csemadok Tornaljai Választmánya, a Rákóczi Szövetség helyi szervezete és a Via Nova ICS helyi szervezete 2022. augusztus 19-én Szent István-napi ünnepséget szervezett. A római katolikus templomban ökumenikus istentiszteletre került sor, ahol Michinger Ferenc ózdi katolikus plébános, Nt. Ferenczy Erzsébet budapesti evangélikus lelkész és hazai részről Nt. Fazekas Ágnes prédikált. Az istentiszteletet Iván László kántor kísérte. Fellépett az Andante vegyeskar. Ezután a Templom téren található milicentenáriumi emlékmű előtt folytatódott az ünnepség, ahol Szívós Lilla verselt, Szebelédi Zsolt előadóművész ünnepi beszédet tartott, közreműködött az ökumenikus zenekar. Az est a Rákóczi Magyar Házban végződött, ahol az ünnepi szónok SZERGYAKUSZTIK koncertjére került sor. **TÁ**

„Kenyér vagyok, mindennapi kenyér...”. A Csemadok Losonci Alapszervezete az új kenyér megáldásával egybekötött vasárnapi szentmisén emlékezett meg a magyar államalapítás ünnepén Szent István királyunkról augusztus 21-én. A szép kezdeményezés vélhetően hagyománnyá válik majd a losonci Krisztus Király-templomban. **(GK)**

2022. augusztus első hetén a Csemadok Nagybalogi Alapszervezete 5. alkalommal rendezte meg Kulturális örökség elnevezésű gyerektábort. Ünnepest nyitásként megkoszorúzták Znám István matematikus emléktábláját az iskolában. A továbbiakban volt íjászkodás, kézműves foglalkozás, arcfestés, népdal- és néptáncstanulás, ügyességi játék, bábelőadás, nyusztisimogató, rendőrkutya-bemutató, lövészet és buszos kirándulás. Sajógyömörön Mátyás király és Cinka Panna szobránál koszorúztak. Lévárton megtekintették Majoros Jácint fazekasmúzeumát, meghallgatták a mézkóstolóval egybekötött méhészeti beszámolót, feltöltődtek az apiházban és a finom kemencés lángos elfogyasztása után Murányba indultak, hogy láthassák és simogathassák a rezervátum ürgéit. Jolsván áthaladva látták a felújítás alatt álló Koháry-Coburg kastélyt, megtudták, hogy e kastély kápolnájában volt a balogi várban született Szécsi Mária esküvője, aki akkor már a murányi várban lakott családjával.

Ünnepest zárásként utolsó nap Pál Csaba, a Csemadok Nagybalogi Alapszervezetének elnöke szeretettel üdvözölte a jelenlévő szülőket, nagyszülőket és vendégeket. Megköszönte a támogatásokat és mindenki segítségét, aki hozzájárult ahhoz, hogy a rendezvény létrejöhetett. Pál Gabriella értékelte a tábor, majd a gyerekek és a Szivárvány énekkar közösen előadott népdalcsoakra után következett az Összertartozás tánca.

Egy rövid felolvasásból a jelenlévők megtudták, hogyan jutott Gyöngyösi István költő az 1600-as években Szécsi Mária és Wesselényi Ferenc személyében mecénásokhoz, aminek köszönhetően kinyomtathatta legismertebb művét, a Murányi Vénuszt. Ezt követően a jelenlévők közösen megkoszorúzták a kultúrháznál a költő emléktábláját, aki Nagybalogon volt kinevezett várkapitány. A tábor közös vacsorával és kötetlen beszélgetéssel zárult.

A tábor programjait Vincze Jenő, Kovács Stefánia, Motolla Kézműves Kör tagjai, Mesefigurák, Rimaszombati rendőrség kutyás szakosztályának tagjai és kutyái, Szivárvány énekkar színesítették. A felügyeletet és a napi étkezést az alapszervezet vezetősége és önkéntes pedagógusok látták el, de a tábor kinövő ifjúsági tagok is segítettek! A tábor fő támogatója a Kisebbségi Kulturális Alap. További támogatók: Kluka Norbert polgármester, Banet cég, szülők, nagyszülők.

PG

Augusztus 19-én Földes László, virágkötő és Bodó Teodor, gazda jóvoltából elkészültek a búzacsokrok a Szent István-napi és Új kenyér ünnepségre. A jelenlévők kipróbálták a búzacsokor-készítést, sógyurmából alkottak.

Augusztus 20-án, nemzeti ünnepünk – államalapításunk és István királyunk ünnepén reggel fél kilenckor felvontuk nemzeti lobogónkat a Csemadok-ház melletti zászlótartóra. Hagyományt teremtünk azzal, mondta beszédében Fenes Iván polgármester, hogy most már minden nemzeti ünnepünkön felvonjuk nemzeti lobogónkat, emlékeztetve közösségünket arra, hogy ünnep, ill. emléknap van.

Szombat délutánra elkészültek a kiscipók és a kenyerek, melyeket nemzeti színű szalaggal díszítettünk fel a vasárnapi ünnepi műsorra.

Szent István király napját az Új Kenyér felszentelésével és megáldásával kötjük össze minden évben. Az egybegyűlteket Nagy Anikó Csemadok ASZ elnöke köszöntötte, majd beszédében, elmondta: „Nem szabad soha feledni gyökereinket, kultúránkat, történelmünket, amire büszkének kell lennünk. Vállalnunk kell büszkén önmagunkat és magyarságunkat, hitünket emelt fővel, mert mi egy nagy és erős nemzet, a magyar nemzet része vagyunk.

Az ünnepi beszédben Fenes Iván, Bős város polgármestere kiemelte: „Ha Szent István örökségét háttérbe toljuk, mások kárörömeire egymással acsarkodunk, talán nem is vagyunk méltók nagy királyunk óvó szent jobbjához. István államot alapított, de ennek megújítói és gondnokai mi magunk vagyunk“.

Az ünnepség kezdetekor a színpad megtelt Sándor Károly nyáradipék-mester által sült kiscipókkal és kenyérral, valamint a bős magyar gazdák, Bodó Teodor, Soóky Zsolt, Soóky György és Soóky János búzájával, melyeket Bódi Krisztina református lelkész és Parák László esperes úr áldott, ill. szentelt meg. Az új kenyeret Fenes Iván szegte meg, majd képviseltbe öltözött lányok kínálták kóstolásra az új kenyeret szőlő és egy kis sonka kíséretében. Az ünnepi műsorban közreműködtek a helyi cserkészek, továbbá versekkel, dalokkal, tánccal Stifter Luca, Vida Gergely, Dóka Zsuzsa és Bösi Szabó László, Nagy Mónika és Nagy Gábor a Zöld csillag színtársulattól és nem utolsósorban az Aranykert és Tőzike néptáncsoportok a Pántlika zenekar kíséretében.

Na

Ifjúsági képzést tartott Szencen és Debrődön augusztus végén a Csemadok Ifjúsági Tagozata. A táborban szó volt a Csemadok szerkezeti felépítéséről, a rendezvényszervezésről, kommunikációs és megjelenési lehetőségekről. A tagozat tagjai a találkozók sorát összefoglalni kívánják.

A képzések idején a Petőfi-vetélkedő előkészületeiben is részt vettek a táborozók, a vetélkedő vizuális megjelenítését és a jelentkezési lapot, illetve a verseny első kérdéseit is összeállították, amelyre szeptember 30-ig lehet jelentkezni. A jelentkezési lapot a www.csemadok-hu-eu oldalon találják meg, ahol ki lehet tölteni a jelentkezési ívet.

nt

A Csemadok Éberhardi Alapszervezete két év kihagyás után újra megszervezte hagyományos háromnapos nyári kirándulását. Az úti cél Magyarország volt: az első állomás Kemenes volt, a Vulkánpark az ország egyetlen vulkanológiai kiállítása. A feltűnő dizájnnal rendelkező épületben, majdnem 1000 négyzetméteren kerül bemutatásra a Föld vulkánossága általánosságban, a Kárpát-medence és Magyarország tűzhányói, majd végül helyi nevezetességük, az öt és fél millió éves bazaltvulkán, a Ság hegy.

A következő állomás Szombathely volt, ahol részesei lehettünk a XXI. SAVARIA Történelmi Karnevál színes műsorának.

A szállásunk Keszthelyen volt. A városban nagyon sok múzeum és látnivaló van, megtekintettük a várost, a gyönyörű Festetics kastélyt és az újonnan felújított parkot, ahol több látnivaló van, pl. a pálmaház és madárpark, a vadászati múzeum, lovarda stb.

A Verkli Fesztivál minden évben megrendezésre kerül Keszthelyen, az idén 9. alkalommal rendezték. A sok-sok zenegép és zenész muzsikája vidámsággal és régi korok kellemes hangulatával tölti meg a várost. A verklisek közül néhányan kis műsort is adnak a zene mellé, bábfigurát mozgatva a gépek előtt, és a gépeken. A fesztivál programját néptáncosok, koncertek, árusok színesítették.

Kora délután birtokunkba vettük a Hableány nevű kalózhajót, körbehajóztuk a Balatont. A harmadik napon a Kis-Balaton térségben a tanösvényen megcsodálhatták a Zala folyót, Fekete István emlékhelyét és a híres Matula-kunyhót. Ezen a területen van a

kápolnapusztai bivalyrezervátum is. Ezeknek az állatoknak a életét, viselkedését közelről tekintettük meg. Mivel nagyon meleg és napos volt az idő, rengeteg ürgét láttunk a fűben. A gyerekek részére állatsimogató és játszótér is van. A háromnapos kirándulás nagyon jól sikerült. Mindnyájan elégedetten, feltöltődve, új ismeretekkel gazdagodva kicsit elfáradva tértünk haza.

fm

A Csemadok Kassai Városi Választmánya idén két tábor is szervezett. A táborvezetők: Gyarmathy Andrea, Velkey Mária, Pollag Szilvia élménydús programot szerveztek a Csemadok-székházban. A Zenebona és a Helyismereti napközis tábor résztvevői a zene- és énektanulás mellett sokat játszottak, kézműveskedtek, de a focira és sportolásra is jutott idő. A helyismeretekre nagy hangsúlyt helyezve egy teljes napot szenteltek Márai Sándor életének megismerésére. A Márai Sándor Emlékkiállításán tett látogatásuk során Ötvös Anna történésznek köszönhetően érdekfeszítő, interaktív kalauzolás mellett családfa-készítésben is részük volt. Másnap Máraira fókuszálva túráztak az író kedvenc kirándulóján, a Bankón.

A Löffler Béla Múzeum és Kortárs Galériában a névadó festőművész munkásságával ismerkedtek meg a táborozók Rácz Noémi vezetésével. Fehérvári Lilla népzene, bábo és zeneszerző társával, Mocskonyi Bramsz Péterrel és Dömötörrel éneket, táncot tanítottak a gyerekeknek és hangszerbemutatót is tartottak. A gyerekek kipróbálhatták a tekerőlantot, kétfenekű dobot, nagybőgőt, kobozt, gitárt és a legősibb hangszert, a csilingelő gyermekhangot. A visszajelzések alapján szükség van ilyen táborokra és a jövőben is szeretnénk a kassai gyerekek számára hasonló csapatépítő és közösségteremtő foglalkozásokat szervezni.

ha

Augusztus 1-je és 5-e között zajlott a XIII. Nyári Hagyományörző Kézműves Tábor Tornaján,

a Csemadok Területi Választmányának rendezésében, amelynek központi bázisa a Rákóczi Magyar Ház volt. A táborban 38 gyermek vett részt. Délelőttönként 7 kézműves tartott különböző foglalkozásokat, melyek révén a 7-14 éves korosztály bepillantást nyerhetett a gömori hagyományokba. Délutánonként a szórakozás került előtérbe a sportolás, a lovakkal való találkozás, a helytörténeti vetélkedő, a hagyományos mesemondás. Az utolsó napon Miskolcra utazott a csapat, ahol felfedezték Lilafüred szépségeit. A gyermekek elégedetten konstatálták, hogy érdemes gömori hagyományokkal foglalkozni, és többen jelezték, hogy a jövő évben is szívesen részt vennének ilyen vagy hasonló eseményen, aminek a szervezők kifejezetten örültek.

TÁ

A Csemadok Rappi Alapszervezete és Rapp Község Önkormányzata másodízben rendezett ünnepi megemlékezést ez év augusztus 20-án Szent István királyunk és az új kenyér megáldásának tiszteletére, ünnepi szentmisével és az összetartozás tüzeinek meggyújtásával. Az ünnepség keretében a vezetőség koszorút helyezett el a nemrég elhunyt Böszörményi István majdani sírhelyénél. Az ünnepi eseményen az idén is szép számú résztvevő jelent meg helyből és a környékbeli falvakból.

GK

A nemzeti ünnep alkalmából Magyarország köztársasági elnöke ismert felvidéki személyiségeket díjazott. Pozsonyban augusztus 19-én Magyarország Pozsonyi Nagykövetségén adták át a magyar állami kitüntetések. Pető Tibor nagykövet beszédében kiemelte: nemcsak az eddigi munkájuk elismerése ez, hanem ösztönzés arra is, hogy folytassák a magyar közösségért végzett nemes munkát.

Pető Tibor elmondta: Azok kapnak elismerést az államünnep alkalmából, akik sokat tettek a felvidéki magyarságért, kiemelkedőt teljesítettek. Azért kapnak kitüntetést, mert hálával tartozunk nekik a munkájukért. A kitüntetettek ez további felelősséget is ró, ezért kérjük őket, folytassák munkájukat, rajtuk keresztül pedig üzeni kíván az anya-

ország a felvidéki magyaroknak, hogy maradjanak meg magyarnak. Fekete Márta, a Csemadok Szenci Területi Választmányának titkára, a felvidéki magyarság identitásának és kultúrájának megőrzéséhez hozzájáruló

több évtizedes munkájának elismeréseként Magyar Arany Érdemkereszt kitüntetésben részesült.

Fekete Márta a kitüntetés átvétele után elmondta, amikor megtudta, hogy kitüntetik, meghatódott. Régóta dolgozik a magyar kultúráért, de amíg ereje engedi, folytatja a munkát a Szenci járásban, amely már szörványvidék, ahol azonban a Csemadok alapszervezetek kitűnő munkát végeznek.

Kassai Gyula, a Lévai Református Egyházközség lelkésze és Wirth Jenő, a Reviczky Társulás tiszteletbeli elnöke Magyar Arany Érdemkereszt kitüntetésben részesült. Nevizánszky Gábor régész Magyar Ezüst Érdemkereszt kitüntetésben részesült. Az ünnepség a Szózat közös eléneklésével ért véget. A díjazottaknak gratulálunk. **nt**

1899. július 13-án Kassán a Rózsa utcában világra jött egy kislány. Háromnegyed évvel később, pár lépésnyire megszületett egy kisfiú is. Közel nőttek fel egymáshoz, de két külön világban. Egy konvenciókból épített fal választotta el őket. Kicsi volt az esélye, hogy közelebbi ismertségbe kerüljenek. Végül együtt élték le az életüket.

Nem volt könnyű természetük. Nem volt könnyű életük. A világtörténelem drótkötélen rángatta őket, országból országba, kontinensről kontinensre. De ez még mindig csak egy tucattörténet a XX. századból. Csak hogy az egykori kassai kisasszony férje világhírű író lett. Ő pedig közben részletes naplót vezetett.

De még ez is csak egy családi érdekesség maradt volna, ha Ötvös Anna nem szeret bele Márai Ilona történetébe. Ötvös Anna történész itt él Kassán, amely már nem ugyan az a város, bár meglehet, sohasem volt olyan, mint képzeljük. Szóval itt él, Márai Sándor és Lola városában, és itt végezte el azt a sziszifuszi munkát, amely nagyban hozzájárult, hogy két vastag kötetben megjelenhessen Márai Ilona naplója.

A Csemadok által szervezett, a Löffler Múzeumban megtartott könyvbemutató teltházas volt, méltó volt. Azon az estén, az alatt a néhány óra alatt mindenesetre elhittük, hogy Kassa még mindig fontos tényezője a magyar irodalomnak, a magyar kultúrtörténetnek. Köszönet érte! **KSz**

„Államalapító Szent István király ünnepe” címmel rendezett megemlékezést Csemadok Garamszentgyörgyi Alapszervezete a helyi parkban augusztus 27-én. Áldást mondott Icsó Sándor, vámosladányi tiszteletes, az ünnepi szónok Farkas Attila, kétyi polgármester, megyei képviselőjelölt volt. A műsorban fellépett a helyi Rozmaring és a Hronka asszonykórus, a Nádas Ifjúsági Néptáncgyűttes, és koncertet adott Nagy Csomor András és zenekara. A Duba Tájháznak köszönhetően a jelenlévők megkö-

tolhatták az új búzából sült nagyon finom kemencés kenyeret. A rendezvény a Himnusz eléneklésével ért véget. **de**

IMPRESSZUM:

Felelős kiadó: Bárdos Gyula, a Csemadok elnöke | **Főszerkesztő:** Neszméri Tünde | **Szerkesztők:** Görföl Jenő, Takács Ottó | **Szerzők:** Balogh Gábor, Duba Ernő, Fekete Márta, Galcsik Károly, Hanesz Angelika, Köteles Szabolcs, Mézes Rudolf, Nagy Anikó, Pál Gabriella, Povinszky Elvira, Szabó Frigyes, Tamás Ákos, Tárnok Klaudia, Žiaček Adrianna | **Kiadja:** Szlovákiai Magyar Társadalmi és Közművelődési Szövetség – Csemadok, 815 57 Bratislava – Pozsony, Nám. 1. mája 10-12. www.csemfeszt.sk, www.csemadok-hu.eu | **Nyomda:** Palatia Nyomda és Kiadó Kft., Győr

